

Brusel 30. ledna 2026
(OR. en)

5848/26

JAI 124
FRONT 23
RELEX 120
ASILE 11
MIGR 30
CRIMORG 28
COSI 19
ENFOPOL 25
COMIX 29
CH
IS
LI
NO

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. ledna 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 45 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ Evropská strategie řízení azylu a migrace

---

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 45 final.

Příloha: COM(2026) 45 final

V Bruselu dne 29.1.2026
COM(2026) 45 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Evropská strategie řízení azylu a migrace

1. ÚVOD

Řešení migrační otázky je a bude i nadále politickou prioritou. Občané očekávají spravedlivou a pevnou migrační a azylovou politiku, která účinně řídí migraci a zůstává věrná evropským hodnotám.

Na základě stabilního pokroku v posledních letech otevírá Evropská unie nyní novou kapitolu. Komise a členské státy úzce spolupracují na **omezování nelegální migrace a zlepšení řízení migrace**. Kombinace reforem, které přinesl Pakt o migraci a azylu (dále jen „pakt“) a které vyvažují solidaritu a odpovědnost, asertivní diplomacie v oblasti migrace a účinná operativní spolupráce v rámci Unie i mimo ni přináší výsledky, zejména postupné snižování počtu nelegálních vstupů od roku 2023⁽¹⁾.

Pro naplnění očekávání občanů je nezbytný takový přístup EU k řízení migrace, kdy EU prokáže, že je schopna **předcházet nelegální migraci** a rozbít operační model zločineckých převaděčských sítí, **ochránit osoby** prchající před válkou a pronásledováním a **podpořit příchod talentů** do EU, aby se zvýšila konkurenceschopnost našeho hospodářství.

Většina migrantů, kteří přicházejí a pobývají v Unii nelegálně, nemá nárok na žádnou formu ochrany a nemá oprávnění k pobytu⁽²⁾. Navíc jen asi čtvrtina těch, kteří nemají oprávnění k pobytu, Unii skutečně opustí⁽³⁾. **Nelze tolerovat zneužívání systému**, který má poskytovat ochranu těm, kdo ji skutečně potřebují. Tato nefunkční situace vytvořila mezery umožňující trvalý nedovolený pobyt v Unii (s rozsáhlými důsledky pro vzdělávání, bydlení a místní služby), a tím podkopává důvěru veřejnosti ve schopnost Evropy řídit migraci a utvářet migrační politiku na základě evropských zájmů. Má také dopad na schopnost Evropy přilákat další pracovní sílu, kterou naše ekonomiky a trhy práce naléhavě potřebují. Od roku 2021 navíc situaci Unie v oblasti migrace a bezpečnosti dále komplikuje využívání migrace jako zbraně ze strany Běloruska a Ruska, které vytváří nové formy hybridních hrozeb využívajících migraci k politickým účelům.

Celkem 90 % osob, které nelegálně vstupují do EU, využívá služeb zločineckých skupin a **převaděčských sítí** ⁽⁴⁾, které ohrožují životy osob na poušti a na moři, zbavují je důstojnosti v honbě za ziskem a porušují základní práva. Převaděčství migrantů podporuje zločinný systém, který vytváří sociální napětí a nejistotu podél migračních tras. Snaha o lepší život v Evropské unii je sice legitimní, ale ti, kteří nemají nárok na ochranu, tak musí učinit zákonným způsobem a využít příslušné právní cesty. Každá cesta převaděčů, které se podaří zabránit, může potenciálně zachránit životy.

EU je i nadále odhodlána být prostorem, který **chrání osoby prchající před válkou a pronásledováním**. Poskytnutí ochrany těm, kteří ji potřebují, je povinností vyplývající z práva Unie a mezinárodního práva. Evropa sama poskytuje ochranu velkému počtu uprchlíků a na mezinárodní úrovni pomáhá diplomacie a finanční podpora Unie chránit žadatele o azyl a uprchlíky umístěné ve třetích zemích.

Podpora EU Ukrajincům je nejnovějším výmluvným příkladem dlouholeté tradice, která se vyvíjela postupně. Evropští občané otevřeli své domovy uprchlíkům utíkajícím před

---

(1) Nelegální překračování hranic do EU vykazuje trvalý pokles, přičemž po 38% poklesu v roce 2024 na všech hlavních trasách do Unie se celkové počty v roce 2025 snížily o 26 %. Žádosti o mezinárodní ochranu mají podobný klesající trend (-21 %).

(2) Podle údajů Eurostatu činila v roce 2024 míra uznaných žádostí 51,4 %, zatímco v první polovině roku 2025 klesla na něco málo přes 33 % a ve třetím čtvrtletí roku 2025 vzrostla na 42,8 %.

(3) Roční zpráva o azylu a migraci v Evropě (2025) na základě údajů Eurostatu za období od 1. července 2024 do 30. června 2025; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:52025DC0795>.

(4) <https://www.europol.europa.eu/crime-areas/migrant-smuggling>.

ruskou útočnou válkou proti Ukrajině⁽⁵⁾, která vyvolala největší vysídlení v Evropě od druhé světové války, přičemž v Unii zůstaly více než čtyři miliony vysídlených osob. Poskytování dočasné ochrany Ukrajincům zůstává pro Unii a členské státy prioritou, stejně jako jejich podpora při návratu domů, aby pomohli obnovit svou zemi, jakmile to situace umožní, a to na základě koordinovaného a postupného přístupu. V letech 2015 až 2024 navíc získalo status ochrany v EU kromě osob s dočasnou ochranou přibližně 3,9 milionu žadatelů o azyl. Jen v roce 2024 získalo ochranu přibližně 438 000 žadatelů o azyl⁽⁶⁾.

Zneužívání azylových systémů členských států však podkopává jejich **schopnost poskytovat ochranu a přiměřené přijetí potřebným osobám** a nabízet **integrační** programy migrantům, kteří mají oprávnění k pobytu v Unii. Toto zneužívání navíc stejně tak podryvá schengenský prostor, protože neoprávněný druhotný pohyb podkopává samotnou myšlenku volného pohybu bez vnitřních hranic. Pakt přepracovává evropský migrační a azylový systém, zajišťuje větší kontrolu nelegální migrace, zjednodušuje azylová pravidla a postupy, posiluje odolnost a připravenost a zavádí nástroje určené ke zvládnutí případných budoucích krizí.

Předcházení nelegální migraci, ochrana osob prchajících před válkou a pronásledováním a podpora mobility talentů je ve společném zájmu EU a jejich partnerů. Zatímco Unie pokračuje ve zlepšování svých systémů řízení migrace, klíčem k úspěchu je **dobrá spolupráce s partnerskými zeměmi mimo EU**. Žádná země totiž nemůže řešit problémy spojené s tímto celosvětovým jevem sama a všichni partneři by měli v přístupu zaměřeném na celou migrační trasu hrát svou roli. Evropská migrační politika by se měla i nadále opírat o pevný vnitřní rámec, avšak v budoucnu by se měla více zaměřit na spolupráci s partnerskými zeměmi. Komise v tomto směru ve spolupráci s členskými státy a v rámci přístupu tým Evropa zdvojnásobí své úsilí.

Unie zůstává **atraktivní destinací pro turisty, studenty, vědecké pracovníky a pracovníky**, přičemž více než 90 % státních příslušníků třetích zemí přijíždí do EU legálně a kontrolovaně. To přispívá k rozvoji našich ekonomik a společností a utváří naši kulturu. V roce 2024 přišlo do EU legálně pracovat a studovat 1,7 milionu osob⁽⁷⁾. Nedávná digitalizace správy hranic a vízové politiky EU zlepšuje zkušenosti cestujících tím, že zkracuje čekací doby a zjednodušuje postupy při zachování nejvyšších bezpečnostních standardů.

EU je otevřený, globálně propojený kontinent se stárnoucí a ubývajícím produktivní populací, který se dnes v mnoha odvětvích potýká s nedostatkem pracovních sil a dovedností. Aby si Unie udržela hospodářský růst, podpořila konkurenceschopnost a otevřenou strategickou autonomii, musí se stát globálním magnetem pro **přilákání a udržení talentů**. Za tímto účelem by Unie a její členské státy měly řešit překážky, které zpomalují naše systémy, včetně těch, jež se týkají vyřizování víz a uznávání kvalifikací, a zintenzivnit strategickou spolupráci s partnery s cílem usnadnit přístup talentů do Unie a členských států, podpořit příchod studentů a vědeckých i jiných pracovníků na všech úrovních kvalifikace a maximalizovat lidský potenciál všech, kteří zde již jsou.

Dlouhodobá perspektiva by měla zohlednit také probíhající **technologický vývoj**, který otevírá nové, dosud nevyužité možnosti pro efektivnější a bezpečnější migrační procesy.

---

(5) [Temporary protection for persons fleeing Ukraine - monthly statistics - Statistics Explained - Eurostat](#) (Dočasná ochrana osob prchajících z Ukrajiny – měsíční statistika – Vysvětlení statistik – Eurostat).

(6) <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#international-protection>; třemi nejčastějšími zeměmi původu jsou Sýrie, Afghánistán a Venezuela.

(7) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Residence_permits_%E2%80%93_statistics_on_authorisations_to_reside_and_work.

Cílem strategie je využít potenciál digitalizace a umělé inteligence v oblasti migrace a azylu a poskytnout členským státům moderní, bezpečné a účinné nástroje ke zlepšení kvality, konzistentnosti a včasnosti rozhodování a ke zvýšení bezpečnosti a zároveň ke zlepšení služeb pro lidi.

Tato strategie byla vypracována v souladu s nařízením o řízení azylu a migrace⁽⁸⁾ a vychází z **vnitrostátních strategií** předložených členskými státy⁽⁹⁾ v souladu s uvedeným nařízením⁽¹⁰⁾ a zohledňuje názory vyjádřené Evropským parlamentem⁽¹¹⁾, členskými státy a různými zúčastněnými stranami, včetně odborných znalostí agentur EU. Jejím cílem je předložit vizi evropské migrační a azylové politiky, která v příštích pěti letech posílí soudržnost EU, bude hledat inovativní cesty vpřed a potvrdí regionální a globální úlohu EU. Opatření v rámci této strategie vycházejí z dodržování základních práv v souladu s Listinou a plně respektují naše mezinárodní závazky.

K dosažení hlavních cílů této strategie – zabránit nelegální migraci, chránit osoby v nouzi a přilákat talenty do EU – by Unie měla sledovat následujících pět priorit:

2. POSÍLENÍ DIPLOMACIE V OBLASTI MIGRACE

V návaznosti na hmatatelné výsledky posledních let se Unie v nadcházejících pěti letech musí zaměřit na to, aby i nadále bránila lidem riskovat své životy při nebezpečných cestách, aby **udržela snížení počtu nelegálních vstupů** do EU a aby snížila tlak na azylové a migrační systémy podporou provádění reformy zavedených paktem a celosvětově prosazovala dodržování základních práv migrantů a uprchlíků.

Pokračující práce na vytvoření moderního, spravedlivého a účinného systému řízení migrace a azylového systému v Unii musí jít ruku v ruce s účinnou **diplomacií v oblasti migrace, která podporuje zájmy Unie a zůstává věrná evropským hodnotám**. Je třeba vycházet ze zásady, že řízení migrace je společnou odpovědností, přičemž všichni aktéři na migračních trasách musí hrát svou roli. Touto zásadou se bude v příštích pěti letech řídit činnost Unie při posilování stávajících komplexních partnerství a navazování nových partnerství s klíčovými zeměmi původu a tranzitu migrantů i s hlavními hostitelskými zeměmi uprchlíků, budování důvěry s našimi partnery a prosazování úlohy EU jako ústředního aktéra v celosvětové diskusi a úsilí o řízení migrace. Unie nadále utváří své vztahy se třetími zeměmi v otázkách souvisejících s migrací, přičemž **prosazuje své hodnoty a zájmy** a spolupracuje s partnery při zvládnutí tlaků souvisejících s migrací

⁽⁸⁾ Ustanovení článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 ze dne 14. května 2024 o řízení azylu a migrace, o změně nařízení (EU) 2021/1147 a (EU) 2021/1060 a o zrušení nařízení (EU) č. 604/2013; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

⁽⁹⁾ Své národní strategie předložilo Komisi 25 členských států; Dánsko není vázáno povinností předložit národní strategii, zatímco Maďarsko informovalo, že ji nepředloží.

⁽¹⁰⁾ Článek 7 nařízení o řízení azylu a migrace.

⁽¹¹⁾ Slyšení výboru LIBE dne 4. prosince 2025.

vzájemně prospěšným způsobem, neboť je v našem společném zájmu spolupracovat při řešení této společné výzvy.

Diplomacie v oblasti migrace by měla být **komplexní** a měla by přispívat k lepší prevenci a kontrole nelegálních vycestování, rozbíjet sítě převaděčů migrantů a řešit základní příčiny migrace, poskytovat ochranu v blízkosti místa původu a nabízet přesídlení a další doplňkové cesty osobám, které potřebují ochranu. Měla by také zajistit rychlé a účinné navracení a zpětné přebírání vlastních státních příslušníků bez oprávnění k pobytu v Unii a na druhé straně pomoci přilákat pracovníky, studenty a výzkumné pracovníky s dovednostmi a talentem, kteří by podpořili evropskou konkurenceschopnost a zároveň přispěli k hospodářskému rozvoji zemí původu.

Tyto **zásady se již odrážejí v partnerstvích**, která EU v posledních letech navázala se třetími zeměmi, zejména s Egyptem, Jordánskem, Mauritánií a Tuniskem. Ta jsou také nedílnou součástí Paktu pro Středomoří⁽¹²⁾, který podporuje partnerský přístup zaměřený na celou migrační trasu, jako součást celkové komplexní strategie, jež posiluje naše vztahy s partnery v jižním sousedství. Unie by měla tento přístup i nadále podporovat, protože nabízí další stabilitu, reálné příležitosti a zajišťuje spolupráci v oblasti účinné správy migrace založené na právech mezi EU a partnery na různých trasách.

Je důležité, aby EU a její členské státy pokračovaly v asertivní diplomacii v oblasti migrace posilováním **vazeb s ostatními politikami a využíváním pákových efektů a pobídek** v souladu s výzvami Evropské rady⁽¹³⁾ z posledních let. Unie má k dispozici nástroje v oblasti vízové politiky, a to prostřednictvím mechanismu podle článku 25a vízového kodexu a mechanismu pro pozastavení zrušení vízové povinnosti, jakož i v oblasti obchodu, a to prostřednictvím nedávno schválené revize nařízení o systému všeobecných celních preferencí, která umožní dočasně odejmout obchodní preference v případě nedostatečné spolupráce při zpětném přebírání osob. Tento soubor nástrojů by se měl rozšířit i na vnější financování, jak navrhuje Komise v nařízení o nástroji Globální Evropa pro příští víceletý finanční rámec na období 2028–2034. Měl by být kombinován s dvoustrannými nástroji, pákovými efekty a pobídkami členských států EU, které by měly být mobilizovány na podporu společných akcí EU. Komise a vysoká představitelka prozkoumají možné nové pobídky a pákové efekty i v jiných oblastech politiky, aby podpořily zájmy EU a vytvořily nové příležitosti pro mezinárodní spolupráci.

Unie se bude i nadále aktivně zapojovat do příslušných mnohostranných fór s cílem budovat spolehlivá partnerství a **zlepšovat globální správu migrace**. To zahrnuje Mezinárodní fórum o přezkumu migrace v rámci Globálního paktu OSN o bezpečné, řízené a legální migraci, které se očekává v květnu 2026, a pokračující podporu provádění globálního paktu o uprchlících. Bude také spolupracovat s **Radou Evropy** na řešení současných problémů, které představuje nelegální migrace a převaděčství migrantů⁽¹⁴⁾. Komise přispěje k probíhajícím úvahám Rady Evropy v souvislosti s iniciativou zahájenou během neformální ministerské konference dne 10. prosince 2025 o uplatňování Evropské úmluvy o lidských právech, která plně zohledňuje jak cíle ochrany práv, tak zajištění bezpečnosti.

V zájmu řešení **základních příčin** nelegální migrace budou Unie a její členské státy pokračovat v práci na řešení celosvětové chudoby, podpoře hospodářského rozvoje a

---

(12) Společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Pakt pro Středomoří – jedno moře, jeden pakt, jedna budoucnost, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025JC0026>.

(13) Závěry Evropské rady ze dne 20. března 2025, bod 25, EUCO 1/25.

(14) [Migration challenges: Council of Europe ministers call for political declaration on rights - Portal](#) (Migrační výzvy: Ministři Rady Evropy vyzývají k politické deklaraci o právech – Portál).

posílení míru a bezpečnosti, zejména prostřednictvím další podpory systému Organizace spojených národů, aktivního zapojení do probíhajících reforem (ve vhodných případech) a snahy poskytnout potřebnou podporu tváří v tvář bezprecedentnímu nedostatku zdrojů v souladu se zájmy EU.

Přístup zaměřený na celou migrační trasu a prohloubení spolupráce se sousedními zeměmi EU

Komise bude i nadále prosazovat **přístup zaměřený na celou migrační trasu**, aby se vypořádala s mnohostrannými problémy smíšených migračních pohybů ekonomických migrantů a osob hledajících ochranu, a bude podporovat třetí země při posilování jejich systémů migrace, správy hranic, azylu a navracení, včetně budování jejich kapacit pro poskytování vhodných řešení pro přijímání a ochranu žadatelů o azyl a uprchlíků, přičemž se zaměří především na země v blízkosti míst původu migrantů. Opatření budou přizpůsobena jednotlivým kontextům a mohou sahát od úsilí v boji proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi přes správu hranic, registraci, poskytování ochrany a posilování systémů poskytování služeb, které zahrnují hostitelské komunity, až po řízení legálních cest a zajištění rychlého, bezpečného a důstojného navracení a zpětného přebírání osob a udržitelné opětovné začleňování.

Klíčovou roli bude hrát **trvalá úzká spolupráce s mezinárodními organizacemi**, jako je Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) a další příslušné mezinárodní vládní organizace, aby se podpořil přístup zaměřený na celou migrační trasu, který bude odpovídat potřebám zvýšené mezinárodní angažovanosti EU. Cílem Komise je podporovat inovativní způsoby, jak prosazovat bezpečné prostory pro ochranu žadatelů o azyl a uprchlíků blíže k zemím jejich původu, pomáhat předcházet nebezpečným cestám, které na trasách vedou ke ztrátám na životech, a podporovat programy dobrovolných návratů a opětovného začleňování ze třetích zemí do zemí původu. Součástí přístupu zaměřeného na celou migrační trasu by mohlo být i případné zřízení nebo posílení stávajících⁽¹⁵⁾ **víceúčelových středisek** podél hlavních migračních tras, a to po dohodě s dotčenou třetí zemí a ve spolupráci s mezinárodními organizacemi.

Roli v řízení migrace by měly rovněž hrát kandidátské země EU a potenciální kandidátské země. Nezbytným předpokladem pro přistoupení k Unii je zavedení účinných systémů řízení azylu a migrace a sladění migrační a vízové politiky a politiky správy hranic s politikou EU. EU by měla zejména udržovat hlubokou spolupráci a podporovat **partnery procesu rozšíření** se zaměřením na posílení správy hranic, boj proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi, podporu sblížování s *acquis* EU v oblasti migrace, azylové a vízové politiky a posílení zpětného přebírání osob a navracení. Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA), Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex) a Europol budou partnery nadále podporovat a spolupracovat s nimi. Akční plán EU pro západní Balkán již přispěl k výraznému snížení počtu nelegálních přechodů hranic na západobalkánské trase a spolupráce by měla v tomto rámci pokračovat.

Prevence nebezpečných cest a záchrana životů

Převaděčství migrantů je ohavná, často nadnárodní trestná činnost, která vykořisťuje lidi, ohrožuje jejich životy a důstojnost a přináší ekonomický prospěch zločineckým sítím nebo je využívána státními aktéry s cílem podkopat bezpečnost Unie. Podkopává náš systém řízení migrace a zpochybňuje ochranu našich vnějších hranic. O tom, kdo a za jakých

---

⁽¹⁵⁾ Například v rámci Programu ochrany, navracení a opětovného začleňování migrantů v subsaharské Africe (Migration Protection, Return and Reintegration Programme for Sub-Saharan Africa, MPRR-SSA) https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mpr-r-ssa_en.

podmínek do Unie přichází, musí rozhodovat EU a její členské státy, nikoli zločinecké organizace.

Aby se narušil obchodní model převaděčů, zabránilo se nelegálním vycestováním a ztrátám na životech, musí EU pokračovat ve svém úsilí o posílení kapacit našich partnerů pro **kontrolu a správu hranic při vstupu a výstupu** a o nasazení jejich pátracích a záchranných kapacit, aby se minimalizovaly incidenty a lidé byli chráněni před vážnými riziky. Čím dříve se na trase zasáhne, tím větší je šance zabránit nehodám a úmrtím. Nedávné iniciativy EU vedly k účinnější prevenci nebezpečných cest.

Aby EU mohla účinně reagovat, musí také pracovat na posílení mezinárodní spolupráce a vytvořit z **Globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů** pevný a dlouhodobý rámec spolupráce sdružující zúčastněné strany s cílem předcházet převaděčství migrantů, reagovat na něj a vytvářet bezpečné alternativy k nelegálnímu přistěhovalectví.

Druhá mezinárodní konference Globální aliance, která se konala 10. prosince 2025, navázala na první dva roky provádění aliance a připravila půdu pro vytvoření **strukturované spolupráce**, která by odpovídala vyšším ambicím Unie. Partneři, kteří schválili společné prohlášení⁽¹⁶⁾, se zavázali k souboru společných zásad, závazků a odpovědnosti za posílení mezinárodní spolupráce v boji proti převaděčství migrantů, a to kolektivně a celosvětově v rámci přístupu zaměřeném na celou migrační trasu a v duchu sdílené odpovědnosti. Každoroční schůzky vyšších úředníků budou hnací silou pro následnou práci na provádění priorit a podpoří lepší soudržnost a společné plánování, zatímco ministerské konference zajistí trvalé politické vedení. Tím se posílí koordinace a zvýší dopad různých regionálních a tematických iniciativ (např. budapešťského, chartúmského, niameyského, pražského a rabatského procesu, programů Eurofront a El Pacto s Latinskou Amerikou a Karibikem, jakož i skupiny G7 a práce prováděné úřadem UNODC a Radou Evropy) s cílem dále zefektivnit činnosti a podpořit synergie.

Sítě převaděčů zneužívají digitální platformy, kryptoaktiva a další technologie k propagaci svých nezákonných aktivit, k podpoře svých operací a ke skrývání nezákonných zisků. Jednou z priorit Globální aliance bude boj proti „**digitálnímu převaděčství**“, a to posílením spolupráce s digitálními platformami a poskytovateli technologií. Zároveň musíme využít technologie ve svůj prospěch a vybavit donucovací orgány novými nástroji a technologiemi, včetně analytických kapacit založených na umělé inteligenci, které umožní zpracovávat a propojovat rozsáhlé soubory dat, aby donucovací orgány byly vždy o krok napřed před převaděči. Za tímto účelem Europol, nedávno posílený o Evropské centrum pro boj proti převaděčství⁽¹⁷⁾, posílí svou operativní činnost v boji proti přítomnosti převaděčů migrantů na internetu. Komise rovněž prohloubí své strategické partnerství s Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) s cílem řešit online rozměr převaděčství migrantů a narušit nezákonné finanční toky prostřednictvím přístupu založeného na sledování toku peněz. To vyžaduje využití finančních zpravodajských informací a bezpečného sdílení informací k identifikaci pachatelů trestné činnosti na všech úrovních. Kromě toho mohou nejmodernější služby digitální identifikace a služby vytvářející důvěru usnadnit uplatňování nových opatření v boji proti podvodům a krádežím identity a také podpořit digitalizaci a automatizaci hraničních kontrol.

Využívání **komerčních dopravních prostředků**, zejména letecké dopravy, je v současnosti zavedeným způsobem práce sítě převaděčů migrantů, které dopravují migranty do třetích zemí v blízkosti EU nebo na její hranici, kde se migranti následně pokoušejí

---

(16) https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/54b4208d-d928-4177-aac3-c70c4f6b2745_en?filename=Global%20Alliance%20Joint%20Declaration_final.pdf.

(17) [IP_25_2229_EN.pdf](#).

nelegálně vstoupit na území EU. V návaznosti na úspěšné výsledky, jichž bylo dosaženo díky souboru nástrojů⁽¹⁸⁾ zaměřenému na tyto činnosti, bude EU spolupracovat s klíčovými zúčastněnými stranami na opatřeních navazujících na pracovní dokument Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)⁽¹⁹⁾ s cílem vypracovat společné přístupy a prozkoumat společná opatření, jež by mohly schválit klíčové partnerské země a zúčastněné strany v oblasti letectví, a to i v rámci organizace ICAO.

V rámci snahy vybavit země na migračních trasách nezbytnými nástroji pro řízení migrace a boj proti převaděčství migrantů bude EU podporovat partnery při budování potřebných kapacit pro **posílení reakcí v oblasti soudnictví a prosazování práva** a při vytváření pevných kanálů spolupráce, mimo jiné prostřednictvím společných vyšetřovacích týmů. Cílem tohoto úsilí bude zajistit účinnější odhalování, vyšetřování a stíhání převaděčských sítí. V konečném důsledku by to mělo vést k vyššímu počtu úspěšných trestních stíhání a smysluplných sankcí, čímž by se převaděčství migrantů stalo rizikovější, složitější a méně výnosnou trestnou činností. EU by měla mít možnost spolehnout se na síť partnerů, kteří se podílejí na boji proti převaděčství migrantů podél tras, získávat v reálném čase zpravodajské informace a informace o migračních tocích a pomáhat tak zemím podél tras, aby byly připraveny. Komise bude v koordinaci s členskými státy spolupracovat s Interpolem, Europolem, Eurojustem, agenturou Frontex a klíčovými mezinárodními organizacemi a bude se rovněž opírat o podporu Evropské sítě styčných úředníků pro přistěhovalectví.

Závažným problémem, který převaděčství migrantů představuje, je skutečnost, že pachatelé trestné činnosti, kteří tyto aktivity organizují a provozují, často pobývají mimo EU, a jsou tedy mimo dosah jurisdikce členských států. Souběžně s návrhem, který projednává Evropský parlament a Rada a jehož cílem je posílit právní rámec EU pro předcházení napomáhání nelegální migraci⁽²⁰⁾, připravuje EU **nový režim sankcí** zaměřený na převaděče migrantů a obchodníky s lidmi, zejména na klíčové aktéry trestné činnosti, s cílem zmrazit jejich majetek, připravit je o zisky a omezit jejich možnost vstoupit do EU, a to v plné doplňkovosti s opatřeními trestního soudnictví.

Strategická a komplexní partnerství EU s Egyptem, Jordánskem a Tuniskem a partnerství v oblasti migrace s Mauritánií, jakož i zvýšená angažovanost ve vztahu ke klíčovými partnerům, včetně Libanonu, Maroka, Senegalu a Turecka, přispěly k výraznému snížení počtu nelegálních přechodů zaznamenaných na východní a střední středomořské a atlantické trase⁽²¹⁾. Komise rovněž rozvíjí svou podporu Libyi v oblasti pátracích a záchranných kapacit a akcí souvisejících s ochranou, humanitárními návraty a evakuacemi v souladu s mezinárodním právem a dodržováním lidských práv. Komise se bude ve spolupráci se všemi příslušnými zúčastněnými stranami nadále angažovat ve vztahu ke třetím zemím s cílem posílit pátrací a záchranné akce, bojovat proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi, chránit vysídlené osoby a zlepšit spolupráci při navracení a zpětném přebírání osob z EU a z jiných třetích zemí, přičemž bude plně respektovat základní práva a mezinárodní závazky.

---

(18) Soubor nástrojů zaměřený na využívání komerčních dopravních prostředků pro napomáhání k nelegální migraci do EU, https://home-affairs.ec.europa.eu/toolbox-addressing-use-commercial-means-transport-facilitate-irregular-migration-eu_en.

(19) https://www.icao.int/sites/default/files/Meetings/a42/Documents/WP/wp_449_en.pdf.

(20) Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví minimální pravidla pro předcházení napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu v Unii a pro boj proti takovému napomáhání a kterou se nahrazuje směrnice Rady 2002/90/ES a rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV; [EUR-Lex – 52023PC0755 – CS – EUR-Lex](#).

(21) Roční zpráva o azylu a migraci v Evropě (2025), která vychází z údajů agentury Frontex – mezi 1. červencem 2024 a 30. červnem 2025 se počet vstupů po trase přes centrální Středomoří, Atlantik a východní Středomoří snížil o 40 %, 25 % a 11 % ve srovnání s předchozím sledovaným obdobím.

Rostoucí počet migrantů převáděných přes **Lamanšský průliv** z Francie do Spojeného království vyžaduje důraznou reakci na nelegální migraci a boj proti organizovanému zločinu, přičemž je třeba udělat vše pro to, abychom zabránili dalším ztrátám na životech na moři. V návaznosti na společné prohlášení ze summitu lídrů EU a Spojeného království v květnu 2025 a v rámci Globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů prohlubuje EU spolupráci se Spojeným královstvím. V této souvislosti je pilotní projekt, na kterém se dohodly Francie a Spojené království a který podporuje Komise, užitečný pro odrazení od těchto nebezpečných cest a pro řešení této náročné situace na vnější hranici EU.

Podpora partnerských zemí při posilování jejich azylových a ochranných systémů

Na konci června 2025 bylo na celém světě **nuceně vysídleno** více než 117 milionů osob⁽²²⁾. Tento počet se za posledních deset let téměř zdvojnásobil, což odráží téměř desetiletí každoročního nárůstu. Dvě třetiny těch, kteří jsou nuceni odejít, zůstávají v sousedních oblastech, často v zemích s nízkými a středními příjmy. Setrvání v regionu, kde je poskytována účinná ochrana, je pro vysídlené osoby a uprchlíky přínosné, neboť snižuje riziko nebezpečných cest a souvisejícího lidského utrpení a pomáhá státům zvládat problémy migrace v souladu s mezinárodními závazky.

Na základě výsledků dosažených v rámci nástroje NDICI – Globální Evropa bude Komise nadále podporovat programy pro posílení vnitrostátních azylových systémů, rámců pro přijímání a ochranu a řízení migrace ve třetích zemích. Podpora bude poskytována na právní a institucionální reformy a budování kapacit pro určování statusu uprchlíků, registraci a dokumentační systémy v několika partnerských zemích. Tato práce bude dále propojena s regionálními dialogy a partnerstvími s klíčovými zeměmi původu a tranzitu. Kromě toho bude Komise nadále poskytovat služby v oblasti ochrany a trvalých řešení nuceně vysídleným osobám.

Podpora cest k ochraně

Otevření právních cest k ochraně osob, které potřebují ochranu, je hmatatelným důkazem toho, že EU přebírá svou globální odpovědnost. Legální cesty zároveň slouží k řádnému a bezpečnému řízení vstupů a vylučují převaděče a nebezpečné cesty. Je to také strategický nástroj, který může posílit spolupráci EU s partnerskými zeměmi v rámci holistického a komplexního přístupu k řízení migrace zaměřeného na celou migrační trasu. Tyto cesty pomáhají zmírnit tlak na tyto partnery, podporují kapacitu pro zlepšení podmínek jejich přijímání a mezinárodní ochrany a doplňují naše politiky zaměřené na prevenci nebezpečí dalšího pohybu ze zemí původu. Proto by měly být začleněny do širšího rámce spolupráce s partnerskými zeměmi. EU by tudíž měla zvýšit své ambice v oblasti **přesídlování a humanitárního přijímání** jako nedílné součásti svého souboru nástrojů diplomacie v oblasti migrace.

Přetížené kapacity vnitrostátních přijímacích systémů a další významné politické a finanční faktory vedly ke snížení počtu míst, která jsou členské státy EU schopny nabídnout na období 2026–2027 v rámci plánu Unie pro přesídlování a humanitární přijímání⁽²³⁾. Efektivnější řízení migrace díky provádění paktu by však mělo vytvořit podmínky pro **ambicióznější plány přesídlování a humanitárního přijímání** v příštích letech.

Podpora návratů ze třetích zemí

---

(22) UNHCR - Refugee Data Finder - Key Indicators (UNHCR – Nástroj na hledání údajů o uprchlících – klíčové ukazatele), <https://www.unhcr.org/refugee-statistics>.

(23) Rozhodnutí Rady (EU) 2025/702 ze dne 17. března 2025, kterým se Evropská komise zmocňuje, aby se jménem Unie účastnila jednání o mezinárodním nástroji, kterým se zřizuje Mezinárodní komise pro posuzování nároků Ukrajiny; ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/702/oj>.

Od roku 2016 EU výrazně zvýšila podporu **udržitelných dobrovolných návratů z tranzitních zemí** do zemí původu migrantů. To pomáhá třetím zemím snížit tlak na jejich systémy a snížit počet nelegálních vstupů do EU. Nabízí to také příležitost pro migranty, kteří uvízli bez perspektivy ochrany a bez prostředků, jak se sami vrátit, a chrání je před zneužíváním ze strany převaděčů. Finanční podpora poskytovaná v rámci současného nástroje NDICI – Globální Evropa, který je součástí víceletého finančního rámce, dosud (2021–2025) činí více než 1 miliardu EUR na podporu návratů ze třetích zemí a opětovného začleňování, jakož i na budování odpovědnosti třetích zemí a jejich kapacit pro řízení opětovného začleňování prostřednictvím vnitrostátních referenčních mechanismů v severní Africe, subsaharské Africe i v Asii. Jedním z klíčových programů na podporu navrácení a opětovného začleňování státních příslušníků třetích zemí je Program ochrany, navrácení a opětovného začleňování migrantů (Migrant Protection Return and Reintegration Programme, MPRR). Přispívá k ochraně zranitelných a uvízlých migrantů, mimo jiné prostřednictvím asistovaných dobrovolných návratů ze severní Afriky a Sahelu, a k jejich udržitelnému opětovnému začlenění v subsaharské Africe. Program MPRR podpořil navrácení více než 127 500 osob a opětovné začlenění více než 106 600 osob v období od prosince 2022 do listopadu 2025. V rámci současného nástroje NDICI – Globální Evropa obdržel program MPRR v severní a subsaharské Africe dosud více než 650 milionů EUR z celkové částky 1 miliardy EUR vyčleněné na navrácení a opětovné začleňování v letech 2021–2025⁽²⁴⁾. Podpora dobrovolných návratů do subsaharské Afriky a dalších klíčových zemí původu, stejně jako úsilí o rozvoj vnitrostátních systémů opětovného začleňování, budou i nadále důležitými součástmi diplomacie EU v oblasti migrace.

Komise bude v kontextu své strategické spolupráce se třetími zeměmi **dále podporovat asistované dobrovolné návraty a opětovné začleňování osob ze třetích zemí**, a to ve spolupráci s členskými státy a dotčenými třetími zeměmi a s podporou programu EU pro opětovné začleňování Frontex a mezinárodních aktérů, jako je organizace IOM. Opatření k posílení dobrovolných návratů ze třetích zemí jdou ruku v ruce s úsilím o zlepšení navrácení a zpětného přebírání státních příslušníků třetích zemí, kteří neoprávněně pobývají v EU (viz oddíl 5).

3. SILNÉ HRANICE EU PRO POSÍLENÍ KONTROLY A BEZPEČNOSTI

Zachování **integrity vnějších hranic Unie a schengenského prostoru** jako prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích je klíčovým prvkem integrovaného a komplexního přístupu k řízení migrace.

Aby toho Unie dosáhla, musí udržovat pevné vnější hranice, které mohou zaručit bezpečnost a pořádek, zajistit **účinnou kontrolu toho, kdo do Unie vstupuje⁽²⁵⁾ a zůstává** v ní legálně, a zároveň zabránit nelegálním vstupům a pobytům. Účinná ochrana vnějších hranic EU by měla spolu s pevným právním rámcem, který brání zneužívání a neoprávněnému druhotnému pohybu v rámci EU, jak jej zavádí pakt, zlepšit situaci na vnitřních hranicích EU, usnadnit fungování schengenského prostoru a posílit vzájemnou důvěru mezi členskými státy.

⁽²⁴⁾ Program ochrany, navrácení a opětovného začleňování migrantů v subsaharské Africe (Migrant Protection, Return and Reintegration Programme for Sub-Saharan Africa, MPRR-SSA) – mezinárodní partnerství, https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mpr-ssa_en.

⁽²⁵⁾ Základním pravidlem stanoveným Schengenským hraničním kodexem (čl. 5 odst. 3) zůstává, že vnější hranice by se měly překračovat pouze na hraničních přechodech, jinak hrozí sankce.

Zároveň se na hranicích neustále objevují nové výzvy, které ovlivňují bezpečnost a územní celistvost Unie a jejích členských států. Od roku 2021 se hybridní hrozby spojené s **účelovým využíváním migrantů a jejich zneužíváním jako zbraní** ze strany Ruska a Běloruska v souvislosti s ruskou útočnou válkou proti Ukrajině ještě zintenzivnily. Unie nemůže dovolit, aby nepřátelské subjekty zneužívaly její hodnoty a zásady, včetně práva na azyl, a podkopávaly její demokracie. V rámci své reakce, včetně diplomatických kontaktů a legislativní činnosti, Komise v roce 2024 vydala sdělení⁽²⁶⁾ na podporu členských států EU v boji proti hybridním hrozbám vyplývajícím ze zneužívání migrace jako zbraně a k posílení bezpečnosti na vnějších hranicích EU a poskytla finanční prostředky na posílení jejich kapacit pro ostrahu hranic. V příštích pěti letech musí být Unie i nadále plně připravena řešit nově vznikající výzvy nebo hrozby.

Unie plánuje dále rozvíjet robustní a účinnou **evropskou integrovanou správu hranic** a v roce 2028 představí druhou strategii evropské integrované správy hranic, která bude podporována nejmodernějšími informačními technologiemi a infrastrukturami a jejímiž operativními složkami budou agentury Frontex a eu-LISA. Revize nařízení o agentuře Frontex plánovaná na rok 2026 se bude zabývat tím, jak dále posílit mandát agentury v oblasti ochrany hranic a jak posílit její stálý sbor, což jí umožní rozšířit její přítomnost a posílit její operativní podporu členským státům a třetím zemím.

Účinnější kontrola vstupu na území EU a do schengenského prostoru

S postupným zaváděním **systému vstupu/výstupu (EES)**, které bylo zahájeno v říjnu 2025, EU uvádí do provozu nejpokročilejší digitální systém správy hranic na světě. Systém EES mění kontrolu hranic tím, že zlepšuje schopnost monitorovat vstupy do EU a výstupy z EU, jakož i to, kdo překračuje povolenou dobu, a zlepšuje tok informací mezi systémy a orgány, čímž zajišťuje účinnější a efektivnější reakci na vyvíjející se migrační a bezpečnostní výzvy.

V dalším kroku se Unie zaměřuje na spuštění nové databáze pro řízení migrace (Eurodac) do poloviny roku 2026 a Evropského systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS) do konce roku 2026. Úplné zavedení **interoperability** všech systémů, včetně Vízového informačního systému (VIS), je plánováno na příští roky.

Pro realizaci této digitální transformace bude i nadále klíčová agentura **eu-LISA**, která je agenturou EU pro řízení rozsáhlých informačních systémů. Návrh VFR počítá s výrazným navýšením zdrojů, aby agentura získala prostředky nezbytné k vývoji a zprovoznění všech součástí rozsáhlých informačních systémů, které spadají do její působnosti.

Kromě toho začnou členské státy od poloviny roku 2026 v rámci provádění paktu **prověřovat státní příslušníky třetích zemí, kteří přicházejí do EU, aniž by splňovali podmínky pro vstup** do schengenského prostoru. Tím se zajistí, že osoby, které nelegálně přicházejí na vnější hranice EU, projdou kontrolou totožnosti, bezpečnosti, zdraví a zranitelnosti a budou nasměrovány k příslušnému řízení. V této souvislosti bude v polovině roku 2026 provedena zásadní revize **systému Eurodac**, centrální biometrické databáze EU, která poskytne orgánům IT systém pro řízení migrace, který bude komplexně a digitálně dohlížet na azyl a migraci v EU, řídit je a kontrolovat. **Nové povinné azylové řízení a řízení o návratu na hranicích** posílí kontrolu našich hranic, posílí naši schopnost zabránit nelegálnímu vstupu a zefektivní naše azylové systémy a systémy navrácení. Žadatelům, kteří pravděpodobně nezískají ochranu v EU, u nichž bylo zjištěno, že představují riziko pro vnitřní bezpečnost EU, nebo kteří uvedou úřady v omyl, nebude vstup do Unie povolen a budou rychle odmítnuti na hranicích. Vnitrostátní nezávislé

⁽²⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o boji proti hybridním hrozbám vyplývajícím ze zneužívání migrace jako zbraně a o posilování bezpečnosti na vnějších hranicích EU; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024DC0570>.

monitorovací mechanismy budou během prověřování a azylového řízení na hranicích sledovat dodržování základních práv, včetně práv dítěte.

Využití technologií pro správu a ochranu hranic Unie

V příštích pěti letech bude Unie pokračovat v budování **kapacit založených na zpravodajských informacích**, aby mohla chránit své vnější hranice a zajistit komplexní povědomí o situaci a odpovídající schopnost reakce. Za tímto účelem již EUROSUR poskytuje nejmodernější dohled a posiluje schopnost Unie sledovat a kontrolovat společné vnější hranice schengenského prostoru prostřednictvím výměny informací o nelegální migraci a přeshraniční trestné činnosti téměř v reálném čase. Klíčové bude další zlepšování fungování systému EUROSUR a využívání moderních technologií při ostraze hranic, včetně taktického využívání bezpilotních letounů a schopností proti nim zasahovat. Komise posoudí, jak by agentura Frontex mohla podpořit členské státy při nákupu takového vybavení a poskytnout potřebné školení. Kromě toho bude společné prostředí pro sdílení informací (CISE), které umožňuje strukturované a bezpečné sdílení informací mezi námořními orgány EU, nadále hrát roli při zvyšování povědomí o námořních činnostech a podpoře reakcí na nelegální migraci.

Nové iniciativy dále podpoří **digitalizaci správy hranic EU** a usnadní vstup cestujícím v dobré víře. Digitalizace vízových postupů, která byla dohodnuta v červnu 2023 a má být provedena do roku 2030, usnadní cestujícím podávání žádostí o schengenská víza a vnitrostátním orgánům umožní rychlejší vyřizování žádostí. Navrhovaná digitalizace cestovních dokladů⁽²⁷⁾, jakmile ji Evropský parlament a Rada přijmou, včetně využití digitální peněženky EU, zároveň dále potvrdí pozici EU jako světového lídra v oblasti bezpečné, účinné a pro cestující přívětivé správy hranic. Komise rovněž navrhne aktualizovaná pravidla EU týkající se jednotného formátu povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, aby se vyřešily bezpečnostní nedostatky a další problémy⁽²⁸⁾.

Zavádění **nových technologií**, včetně důvěryhodných a na člověka zaměřených nástrojů umělé inteligence, by mělo být upřednostňováno jak na úrovni Unie, tak na vnitrostátní úrovni, aby se předvídal vývoj a posílila se připravenost a odolnost vnějších hranic EU. To zahrnuje modely, jež pomáhají identifikovat aktiva nebo plavidla, která vykazují nesrovnalosti vyžadující další ověření nebo vyšetřování (například v souvislosti s nouzovými situacemi nebo nesrovnalostmi). To pomůže podpořit aktivity v boji proti převaděčství nebo pátrací a záchranné akce; zlepšit rozpoznávání objektů, jako jsou vozidla nebo plavidla; rychle analyzovat velké množství heterogenních dat a provádět biometrické rozpoznávání používané pro bezpečné a spolehlivé kontroly a usnadnění cestování, jakož i pro boj proti krádežím identity. Mnohé z těchto nástrojů jsou a budou vyvíjeny s podporou programů Komise pro výzkum a vývoj⁽²⁹⁾ a snaží se je vyvíjet na základě evropských řešení.

⁽²⁷⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí aplikace pro elektronické předkládání cestovních údajů („digitální cestovní aplikace EU“) a mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 a (EU) 2018/1726 a nařízení Rady (ES) č. 2252/2004, pokud jde o používání digitálních cestovních oprávnění; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52024PC0670>.

⁽²⁸⁾ Mezi problémy, které se dotýkají členských států, patří náhlý nárůst migračních toků (což vede k vysokému počtu oprávnění, které je třeba vydat v krátkém čase, a také k vysokým nákladům), výkyvy v globálních dodavatelských řetězcích pro výrobu prázdných průkazů a nedostatek některých součástí potřebných pro výrobu. Tyto výzvy se staly výraznými během pandemie COVID-19 a po ruské invazi na Ukrajinu.

⁽²⁹⁾ Study on strengthening EU-funded security research and innovation – 20 years of EU-Funded Civil Security Research and Innovation – Final report (Studie o posílení výzkumu a inovací v oblasti bezpečnosti financovaných EU – 20 let výzkumu a inovací v oblasti civilní bezpečnosti financovaných EU – Závěrečná zpráva; <https://data.europa.eu/doi/10.2837/0004501>).

Komise **využije umělou inteligenci** k analýze dat a identifikaci trendů na vnějších hranicích, čímž pomůže orgánům sdílet informace prostřednictvím pokročilejších nástrojů a předvídat vývoj a rizika a reagovat na ně v souladu s aktem EU o umělé inteligenci⁽³⁰⁾. Komise bude společně s agenturou Frontex, agenturou eu-LISA a členskými státy vyvíjet, testovat a případně podporovat zavádění nástrojů s podporou umělé inteligence pro analýzu rizik, situační povědomí a správu identit na vnějších hranicích. V rámci výzkumné a inovační složky evropské integrované správy hranic podle nařízení o agentuře Frontex⁽³¹⁾ bude agentura Frontex využívat své výzkumné a inovační úkoly k plánování a provádění pilotních projektů, testování a ověřování technologických řešení v operačním prostředí a sdílení výsledků, pokynů a souvisejícího školení s vnitrostátními orgány. EU rovněž vytvoří nezávislou evropskou kapacitu pro automatizované systémy rozpoznávání totožnosti pro účely migrace a správy hranic, která bude vycházet ze stávajících rozsáhlých informačních systémů v této oblasti. Veškeré součásti těchto systémů s umělou inteligencí budou vyvíjeny a nasazovány v souladu s příslušnými pravidly EU, přičemž cílem bude snížit strategickou závislost na poskytovatelích mimo EU.

4. PEVNÝ, SPRAVEDLIVÝ A PŘÍZPUSOBITELNÝ AZYLOVÝ A MIGRAČNÍ SYSTÉM

Pakt o migraci a azylu je klíčovou reformou, která vytváří pevný právní základ pro spravedlivý a účinnější způsob řízení migrace. Přináší komplexní přístup, jehož cílem je posílit politiku EU v oblasti azylu, migrace a správy hranic. Stanoví rychlé a účinné azylové řízení se silnými zárukami pro žadatele a zlepšuje postupy uvnitř Unie a na jejích vnějších hranicích. Tímto paktem zavádí EU spravedlivý a účinný systém solidarity a odpovědnosti při kolektivním řízení migrace, v němž žádný členský stát nebude muset čelit tlaku sám. Spravedlivý a dobře řízený systém, který chrání před zneužíváním, chrání děti, zranitelné osoby a základní práva jednotlivců a umožňuje Unii čelit výzvám v oblasti migrace a azylu.

V příštích pěti letech se proto bude třeba nadále soustředit na **provádění paktu a jeho uvádění do praxe**. Jeho provádění v členských státech je nyní v plném proudu a vzhledem k rozsahu reform budou nadcházející roky klíčové pro konsolidaci nových systémů řízení azylu a migrace v celé Unii, a to i s ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva. Pakt je také **nezbytným základem, na kterém můžeme dále stavět**. Komise se bude zabývat opatřeními k zavedení inovativních aspektů, posílení operativní koordinace a plnému využití příležitostí, které poskytuje nový právní rámec, aby se azylové řízení stalo účinnějším a udržitelnějším. Tato práce bude vycházet z potřeby, aby politiky Unie zůstaly pružné a přizpůsobitelné a aby předvíдалy, kde je třeba provést zlepšení a doplňkové iniciativy.

Na úrovni Unie i členských států bude nutný **přístup „mezirezortní spolupráce“** a koordinované úsilí různých vládních resortů a agentur. To by mělo zajistit spolupráci mezi agenturami a podpořit vzájemně se podporující a konzistentní provádění politik ve všech odvětvích a na všech úrovních veřejné správy, včetně regionálních a místních.

Pro dobré fungování celého migračního a azylového systému je třeba, aby **soudní systém** měl dostatečné zdroje a byl vyškolen v oblasti reform. Zvláště důležitá bude bezproblémová koordinace mezi administrativním zpracováním žádostí o azyl a soudním systémem. Vhodnou integrací správních struktur, systémů soudního dohledu a

---

⁽³⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci) (Text s významem pro EHP), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

⁽³¹⁾ Zejména v souladu s čl. 10 odst. 1 písm. x) a článkem 66 nařízení o agentuře Frontex.

komunikačních kanálů mohou správní a soudní orgány urychlit procesy a minimalizovat překážky.

Připravenost a pohotovostní plánování jsou klíčové pro efektivnější řízení migrace díky lepšímu předvídání vznikajících situací. Komise posiluje své kapacity pro vytváření prognóz a scénářů budoucích vstupů a žádostí o mezinárodní ochranu a rozvíjí prognostické kapacity, které mohou podpořit operativní a politická rozhodnutí, jakož i připravenost, pohotovost a odolnost členských států⁽³²⁾.

Moderní azylový systém by se měl opírat také o podporu **technologického vývoje**. Do konce pětiletého období, na které se vztahuje tato strategie, by členské státy měly být schopny provádět svá azylová řízení pomocí digitalizovaných systémů řízení případů a nové nástroje umělé inteligence by měly být schopny poskytovat nezbytnou podporu pro urychlení řízení v souladu s požadavky aktu EU o umělé inteligenci.

Provádění paktu a zajištění toho, aby pravidla odpovídala svému účelu

Provádění paktu je různorodý proces, který zahrnuje mnoho aktérů, kteří převádějí rozsáhlý soubor legislativních aktů do praxe. V příštích pěti letech zůstane strategickou prioritou. Tento proces zahrnuje řešení případných dalších legislativních úprav, zajištění zdrojů pro nezbytné reformy a zajištění plné praktické realizace na místě ve všech deseti stavebních prvcích uvedených ve společném prováděcím plánu⁽³³⁾.

Komise vytvořila robustní podpůrnou strukturu složenou z týmů 27 zemí, která má pomáhat členským státům a zajišťovat soudržnost v celé EU⁽³⁴⁾. Další 3 miliardy EUR⁽³⁵⁾ byly uvolněny na podporu členských států při reformách nezbytných pro provádění paktu. Cílené angažmá bude pokračovat, až začne pakt plně platit, tedy po červnu 2026. Během tohoto procesu musí být pakt dynamický a přizpůsobivý novým a nově se objevujícím výzvám.

Za tímto účelem se Evropský parlament a Rada v prosinci 2025 dohodly na dvou nových opatřeních, která mají pakt doplnit, a to na změně pojmu „bezpečné třetí země“ a na vytvoření unijního seznamu bezpečných zemí původu⁽³⁶⁾. Přezkum nařízení o řízení azylu a migrace⁽³⁷⁾ a nařízení o azylovém řízení⁽³⁸⁾, který je naplánován na rok 2027, bude

---

⁽³²⁾ Bude vycházet z globální prognostické studie Společného výzkumného střediska Komise, která bude zveřejněna v roce 2026.

⁽³³⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Společný prováděcí plán pro Pakt o migraci a azylu; [EUR-Lex – 52024DC0251 – CS – EUR-Lex](#).

⁽³⁴⁾ Kromě toho Komise prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu podporuje deset členských států při provádění paktu. Členské státy také využívají vzájemného učení a výměny osvědčených postupů, které byly zavedeny v rámci Nástroje pro technickou podporu; [TSI 2025 Flagship - Supporting Member States with the implementation of the new Pact of Migration and Asylum - European Commission](#) (Stěžejní iniciativa Nástroje pro technickou podporu na rok 2023 – Podpora členských států při provádění nového Paktu o migraci a azylu – Evropská komise).

⁽³⁵⁾ Tato částka se přiděluje nad rámec finančních zdrojů, které mají být podle původního plánu přiděleny členským státům v rámci finančních nástrojů v oblasti vnitřních věcí na období 2021–2027.

⁽³⁶⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2024/1348, pokud jde o vytvoření seznamu bezpečných zemí původu na úrovni Unie, a návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2024/1348, pokud jde o použití pojmu „bezpečná třetí země“; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52025PC0186>; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CSTXT/?uri=celex:52025PC0259>.

⁽³⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 ze dne 14. května 2024 o řízení azylu a migrace, o změně nařízení (EU) 2021/1147 a (EU) 2021/1060 a o zrušení nařízení (EU) č. 604/2013; https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401351.

⁽³⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1348 ze dne 14. května 2024 o zavedení společného řízení o mezinárodní ochraně v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU.

příležitostí k prvnímu vyhodnocení toho, jak nová pravidla fungují v praxi a zda jsou nutné další úpravy. Nový monitorovací mechanismus agentury EUAA, který má být spuštěn v roce 2026, rovněž pomůže odhalit nesrovnalosti a problémy při uplatňování pravidel pro azyl a přijímání a poskytne informace pro tento přezkum.

Jedním z hlavních prvků paktu je **vedle odpovědnosti také solidarita**. Nařízení o řízení azylu a migrace poskytuje účinnou podporu členským státům vystaveným migračnímu tlaku. V listopadu 2025 Komise zahájila první roční cyklus řízení migrace, který poskytuje ucelený obraz o situaci v oblasti azylu, migrace a přijímání v EU a identifikuje členské státy, které jsou pod migračním tlakem, jsou migračním tlakem ohroženy nebo čelí významné migrační situaci⁽³⁹⁾. Rada zřídila první **rezervoár solidarity** na rok 2026⁽⁴⁰⁾. Komise, zejména prostřednictvím koordinátora EU pro solidaritu, bude podporovat členské státy při provádění rezervoáru solidarity. Komise má každoročně zahájit cyklus řízení migrace, aby poskytla účinnou podporu členským státům, které čelí tlaku, zatímco Rada má vytvořit roční rezervoár solidarity na každý následující rok.

Prioritou zůstane **zavedení účinného a stabilního sdílení odpovědnosti** v celé Unii a omezení neoprávněného druhotného pohybu na jejím území. Neoprávněný druhotný pohyb narušuje dobré fungování paktu jako celku a má významný dopad na schengenský prostor. Je proto nanejvýš důležité zlepšit současný stav a bojovat proti neoprávněnému druhotnému pohybu. Legislativní nástroje paktu obsahují několik silných opatření pro tento účel, zejména povinnost prověřovat všechny nelegálně přicházející migranty a registrovat všechny žadatele o mezinárodní ochranu v obnoveném systému Eurodac, povinná řízení o návratu a o azylu na hranicích, přísnější pravidla pro boj proti útěkům, rozšířené možnosti snížení materiálních podmínek přijetí, například v případě, že žadatel uprchl z členského státu, který je za něj odpovědný, nebo v jiných případech nespolupráce. Účinné předávání má zásadní význam pro dobré fungování a důvěryhodnost společného evropského azylového systému a pro omezení neoprávněného druhotného pohybu mezi členskými státy. Pakt vytváří rychlejší a předvídatelnější systém předávání osob do příslušného členského státu. Za tímto účelem bude agentura EUAA v roce 2026 zkoumat, jak nejlépe tyto reformy podpořit. Kromě toho Komise plánuje podle potřeby dále zkoumat potenciální dopad různých politik přijímání v EU na pohyb migrantů, a to jak směrem do EU, tak v EU.

Modernizace azylového řízení prostřednictvím digitalizace a využití umělé inteligence

Jedním z hlavních zlepšení, které pakt přinesl, je zvýšení účinnosti postupů. V oblasti, do níž je zapojeno mnoho různých subjektů napříč správními strukturami a soudnictvím, mohou nová technologická řešení pomoci překonat překážky, snížit administrativní zátěž a usnadnit spolupráci a výměnu informací mezi vnitrostátními orgány, agenturami EU a mezi členskými státy.

Prioritou proto bude vybavení migračních úřadů integrovanými systémy řízení případů a inteligentními digitálními nástroji. Komise plánuje od roku 2026 prozkoumat proveditelnost specializovaného **návrhu na digitalizaci v oblasti azylu**, a to i s ohledem na návrh připravovaný v oblasti navrácení. Za tímto účelem bude zřízena skupina odborníků, jež bude konzultovat členské státy ohledně nejlepšího postupu při vývoji digitálních systémů pro řízení azylových případů, které budou integrovat prověřování,

---

⁽³⁹⁾ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/2323 ze dne 11. listopadu 2025 podle článku 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351; ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj.

⁽⁴⁰⁾ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/2642 ze dne 19. prosince 2025 o zřízení ročního rezervoáru solidarity na rok 2026, Úř. věst. L, 2025/2642, 23.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2642/oj.

azylové řízení, přijímání a předávání⁽⁴¹⁾. Na tomto základě Komise plánuje stanovit další kroky na podporu úsilí členských států v této oblasti. Od roku 2026 se úsilí zaměří také na přeměnu sítě DublinNet, která slouží k výměně informací podle nařízení o řízení azylu a migrace, v účinnější a technicky vyspělejší nástroj na podporu členských států při provádění postupů podle tohoto nařízení.

Nové technologie navíc nabízejí nové a dosud neprozkoumané možnosti, jak snížit administrativní zátěž, zjednodušit procesy a zajistit vysokou kvalitu rozhodnutí v oblasti azylu. **Umělá inteligence** by mohla vnitrostátním orgánům nabídnout nástroje pro dosažení těchto příležitostí, například v oblasti tlumočení, překladů a prepisů nebo shromažďování a analýzy informací o zemi původu, stejně jako v souvislosti s řízením případů a optimalizací pracovních postupů nebo předběžnou kontrolou úplnosti vyplněných žádostí. Tyto činnosti by mohly využívat výsledky evropského výzkumu a inovací v oblasti migrace financovaných EU⁽⁴²⁾. V zájmu dosažení pokroku v této oblasti Komise v souladu se stávajícími regulačními požadavky zřídí v roce 2026 **Fórum pro umělou inteligenci v oblasti migrace (Forum for AI on Migration)**, které bude zkoumat, jak nejlépe využívat nástroje umělé inteligence v oblasti azylu, migrace a správy hranic, identifikovat možná využití umělé inteligence a připravit operační plán pro konkrétní zavádění těchto nových nástrojů. Tato práce se bude opírat také o pokyny, které Komise plánuje předložit v roce 2026 ke klasifikaci vysoce rizikových systémů umělé inteligence⁽⁴³⁾.

Poskytování podpory vysídleným osobám z Ukrajiny

Prioritou Unie a členských států zůstává poskytování **dočasné ochrany osobám prchajícím před ruskou útočnou válkou proti Ukrajině**. Budoucnost Ukrajiny a EU je propojena společnými bezpečnostními a hospodářskými vazbami, ale také vazbami mezi lidmi, které se v této době vytvářejí. EU je i nadále odhodlána podporovat Ukrajinu na její cestě k přistoupení k EU.

Aby bylo možné pokročit v **dlouhodobější perspektivě** a zároveň zohlednit vysokou nestabilitu situace, je třeba navrhnout cestu k pokračování legálního pobytu a usnadnit začlenění ukrajinského obyvatelstva do hostitelské společnosti a zároveň podpořit ty, kteří se chtějí vrátit domů, až to podmínky dovolí. Tento přechod musí být postupný a předvídatelný, aby podpořil obnovu Ukrajiny. Základem pro další kroky je doporučení Rady o koordinovaném přístupu k ukončování dočasné ochrany vysídlených osob z Ukrajiny⁽⁴⁴⁾ přijaté v září 2025. Realizace doporučení probíhá na různých fórech s členskými státy, ukrajinskými orgány a mezinárodními organizacemi⁽⁴⁵⁾.

Vzhledem k tomu, že podpora vysídleným osobám z Ukrajiny je prvním případem, kdy byla aktivována **směrnice o dočasné ochraně** z roku 2001, bude EU muset využít poznatky získané během více než čtyř let dočasné ochrany, aby mohla v budoucnu reagovat.

⁽⁴¹⁾ Komise již zahájila externí studii o digitalizaci a operativní integraci systémů pro řízení azylových, přijímacích, dublinských a návratových případů, aby posoudila současnou situaci v členských státech a přidanoou hodnotu opatření Unie v této oblasti.

⁽⁴²⁾ Výzkum a inovace v oblasti migrace financované EU: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/social-sciences-and-humanities/migration-and-mobility_en.

⁽⁴³⁾ Článek 6 nařízení (EU) 2024/1689; <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj/ces>.

⁽⁴⁴⁾ Doporučení Rady ze dne 16. září 2025 o koordinovaném přístupu k ukončování dočasné ochrany vysídlených osob z Ukrajiny, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj>.

⁽⁴⁵⁾ Včetně podpory zvláštního zmocněnce pro Ukrajince v EU, který rovněž jedná s členskými státy a s Ukrajinou.

5. ÚČINNĚJŠÍ NAVRACENÍ A ZPĚTNÉ PŘEBÍRÁNÍ OSOB

Rychlé, účinné a důstojné navrácení a zpětné přebírání neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí je **nezbytné pro integritu našich migračních a azylových systémů**. V současné době pouze přibližně čtvrtina migrantů, kterým bylo nařízeno opustit Unii, tak skutečně učiní, ačkoli mezi jednotlivými členskými státy existují rozdíly. Je naléhavě nutné zvýšit účinnost navrácení, aby se zabránilo nelegální migraci a aby se zajistilo dobré fungování a integrita migračního a azylového systému.

V příštích pěti letech musí EU plně investovat do budování **komplexního společného evropského systému navrácení**. Některé členské státy již dosáhly významného pokroku při zvyšování účinnosti svých řízení o návratu. Navrhované nařízení o navrácení⁽⁴⁶⁾ po svém přijetí vytvoří nový právní rámec s rychlejšími, jednoduššími a účinnějšími řízeními o návratu v celé Unii, která budou respektovat základní práva a mezinárodní závazky, zejména zásadu nenavrácení.

Aby navrácení fungovalo, **musí třetí země plně plnit svou úlohu** a dodržovat mezinárodní závazek zpětného přebírání svých státních příslušníků. EU by měla rozvíjet a využívat všechny pákové efekty a pobídky, které má k dispozici, včetně nástrojů pro zpětné přebírání osob, finančních nástrojů a vízové a obchodní politiky, aby podpořila silnější spolupráci v oblasti zpětného přebírání osob v rámci své diplomacie v oblasti migrace vůči třetím zemím. Členské státy musí zároveň důsledně a včas sledovat příkazy k návratu a v případě potřeby požádat třetí země o potvrzení státní příslušnosti osoby, která má být navrácena, a o vydání cestovních dokladů.

Budování společného evropského systému navrácení

Pakt zavádí několik novinek a zlepšení v oblasti řízení azylu a migrace. Pokud jde o navrácení, nový právní rámec zavedený paktem zacelí **mezery mezi azylem a navrácením** a zajistí, aby rozhodnutí o návratu a zamítavá rozhodnutí o azylu byla vydávána v krátkém časovém odstupu. Tím se výrazně zvýší rychlost navrácení, protože se omezí možnosti útěku a předejde se tak dlouhým obdobím nejistoty jak pro navrácené osoby, tak pro vnitrostátní orgány.

Kromě toho se díky **povinnému řízení o návratu na hranicích**⁽⁴⁷⁾ budou odmítnuti žadatelé o mezinárodní ochranu vracet mnohem rychleji, přímo z vnějších hranic a ve lhůtě 12 týdnů stanovené novými pravidly. Komise se zaměří na zajištění účinného provádění řízení na hranicích a bude za tímto účelem úzce spolupracovat s členskými státy, Agenturou Frontex a partnerskými zeměmi. Při přípravě budoucích zpráv podle článku 25a vízového kodexu bude věnovat zvláštní pozornost spolupráci při zpětném přebírání osob v rámci povinného řízení na hranicích.

Na základě těchto zlepšení je prioritou pro příštích pět let plně rozvinout **společný evropský systém navrácení** v souladu s návrhem Komise z března 2025 na nařízení, kterým se zavádí společný evropský systém navrácení⁽⁴⁸⁾. Navrhované nařízení dává navrácení hmatatelnější evropský rozměr prostřednictvím evropského příkazu k návratu a

---

⁽⁴⁶⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí společný systém navrácení státních příslušníků třetích zemí neoprávněně pobývajících v Unii a kterým se zrušují směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, směrnice Rady 2001/40/ES a rozhodnutí Rady 2004/191/ES; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52025PC0101>.

⁽⁴⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) ze dne 14. května 2024, kterým se zavádí řízení o návratu na hranicích a kterým se mění nařízení (EU) 2021/1148; ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>.

⁽⁴⁸⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí společný systém navrácení státních příslušníků třetích zemí neoprávněně pobývajících v Unii a kterým se zrušují směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, směrnice Rady 2001/40/ES a rozhodnutí Rady 2004/191/ES; [EUR-Lex – 52025PC0101 – CS – EUR-Lex](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:52025PC0101).

vytváří základ pro vzájemné uznávání rozhodnutí o návratu, aby nebylo možné obcházet pravidla EU nelegálním přesunem z jednoho členského státu do druhého. Navrhované nařízení podporuje zjednodušení a účinnost tím, že zefektivňuje vnitřní procesy, objasňuje práva a povinnosti navracených osob, jako je povinnost spolupracovat v řízení o návratu, snižuje riziko útěku a neoprávněného druhotného pohybu a odstraňuje mezery mezi řízeními o návratu v rámci EU a činnosti v oblasti zpětného přebírání osob do třetích zemí. Urychlí se také navracení osob, které představují bezpečnostní hrozbu. Navrhované nařízení rovněž stanoví pravidla a záruky pro zřízení „návrátových center“ mimo Unii, která by mohla nabídnout nová řešení pro navracení osob, které jsou povinny opustit EU. Pro uskutečnění společného evropského systému navracení v nadcházejících letech je důležité urychleně uzavřít jednání o nařízení o navracení.

Komise rovněž předloží legislativní návrh týkající se **digitalizace navracení** v roce 2026 s cílem vyvinout v této oblasti digitální systémy řízení případů. To dále přispěje ke snížení administrativní zátěže vnitrostátních orgánů, zjednodušení a automatizaci procesů. Cílem návrhu je rovněž zvážit možnost svěřit agenturám EU, jako je Frontex a eu-LISA, větší odpovědnost, pokud jde o digitální systémy řízení případů.

Souběžně s posílením nového právního rámce je třeba přijmout opatření ke **zlepšení procesů navracení na provozní úrovni**.

Koordinátor pro navracení bude s podporou Sítě na vysoké úrovni pro navracení zkoumat nové myšlenky a rozvíjet postupy týkající se specifických výzev, jako je navracení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou zpracovávaní v rámci řízení o návratu na hranicích, těch, kteří představují bezpečnostní hrozbu, nebo navracení nezletilých osob bez doprovodu, a to v souladu s právem EU a nejlepším zájmem dítěte. Za tímto účelem bude pokračovat společná práce s orgány členských států s cílem optimalizovat využití dostupných zdrojů a využít všech stávajících nástrojů k urychlení návratů. Komise bude proto spolu s členskými státy pokračovat v rozvoji praktických iniciativ se třetími zeměmi a v nich.

V rámci nadcházející revize **nařízení o agentuře Frontex** v roce 2026 bude rovněž prozkoumána možnost posílení operativní úlohy agentury v oblasti navracení osob v rámci EU i mimo ni. Probíhají úvahy o možnosti podporovat za jasných podmínek a právních záruk navracení ze třetí země do jiné třetí země, posilovat dobrovolný návrat a opětovné začleňování, jakož i o možnostech zlepšení řízení agentury v této oblasti s cílem podpořit strategické priority EU.

Komise spolu s agenturou Frontex rovněž podniká kroky ke zlepšení a zefektivnění sběru údajů o navracení s cílem zlepšit **přehled o situaci** v oblasti navracení, což umožní lépe plánovat zdroje a nástroje.

Zlepšení zpětného přebírání osob ze třetích zemí

Spolupráce zemí původu migrantů **při zpětném přebírání osob** je nezbytná pro úspěšné navracení a účinné řízení migrace a je další klíčovou součástí společného evropského systému navracení. Zpětné přebírání vlastních státních příslušníků je povinností vyplývající z mezinárodního obyčejového práva, na níž jsou založeny dohody o zpětném přebírání osob a ujednání EU a dohody o partnerství (např. dohody o partnerství a spolupráci) se třetími zeměmi, jakož i mnohostranné právní rámce (např. Samojská dohoda se zeměmi Afriky, Karibiku a Tichomoří).

V tomto ohledu zůstává zlepšení spolupráce v oblasti zpětného přebírání osob klíčovou prioritou diplomacie EU v oblasti migrace. Komise v úzké spolupráci s členskými státy pravidelně monitoruje spolupráci v oblasti zpětného přebírání osob v rámci stávajících

dvoustranných a mnohostranných nástrojů pro zpětné přebírání osob a prostřednictvím každoročního hodnocení spolupráce v oblasti zpětného přebírání osob podle článku 25a vízového kodexu⁽⁴⁹⁾. Unie musí využít a posílit svůj soubor nástrojů na podporu spolupráce v této oblasti, a to v souladu s opakovanými výzvami vedoucích představitelů EU k využití všech politických nástrojů k posílení navracení a zpětného přebírání osob. Prioritou musí zůstat účinné provádění 24 stávajících **dohod a ujednání EU** o zpětném přebírání osob se třetími zeměmi⁽⁵⁰⁾ a plné dodržování a prosazování závazků zakotvených v mezinárodních dohodách EU.

V zájmu maximalizace spolupráce Unie se třetími zeměmi a zajištění účinného strategického přístupu k jednáním bude Komise spolupracovat s členskými státy na dalším posílení výměny informací v této oblasti. Součástí těchto výměn by měla být úvaha o tom, jak nejlépe pokračovat v probíhajících jednáních o dohodách o zpětném přebírání osob. Probíhající jednání o zpětném přebírání osob je třeba urychleně ukončit a v případě, že je na úrovni EU přidána hodnota, zahájit nová jednání. Samojská dohoda rovněž stanoví jasný rámec pro provádění povinností v oblasti zpětného přebírání osob a připomíná povinnost všech stran přijmout zpět své vlastní státní příslušníky: jeho provádění bude monitorováno a v případě potřeby podpořeno konkrétním opatřením. V případě potřeby bude Komise usilovat o uzavření dohod s mezinárodními partnery s cílem zavést standardní operační postupy pro zpětné přebírání vlastních státních příslušníků a odstranit překážky, které brání spolupráci s těmito partnery.

Aby bylo možné dosáhnout konkrétního pokroku v oblasti spolupráce při zpětném přebírání osob v rámci diplomacie v oblasti migrace, musí Komise, vysoká představitelka a členské státy mobilizovat **nezbytné pobídky a pákové efekty** s využitím všech relevantních politik, prostředků a nástrojů EU.

Řešení náročných situací

Některé situace týkající se konkrétních třetích zemí si zaslouží zvýšenou pozornost. **Sýrie** v tomto ohledu stále čelí významným politickým, bezpečnostním, humanitárním a rozvojovým výzvám. EU podporuje mírovou a inkluzivní politickou transformaci pod vedením Syřanů a také socioekonomickou obnovu, aby se zabránilo opětovnému násilí. Komise spolupracuje s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) na podpoře dobrovolných návratů a udržitelného opětovného začleňování navrácených osob. Kromě toho Komise vydala pokyny pro zjišťovací návštěvy pro Syřany požívající mezinárodní ochrany v EU, kteří se mohou chtít vrátit do Sýrie. Agentura Frontex rovněž obnovila podporu návratových operací a opětovného začleňování Syřanů.

Komise rovněž pracuje na zajištění koordinace na úrovni EU, pokud jde o situaci Afghánců žijících v EU. Za tímto účelem Komise na technické úrovni jedná s faktickými **afghánskými** orgány o možném navracení a zpětném přebírání afghánských státních příslušníků, kteří se v EU zdržují nelegálně, zejména těch, kteří se dopustili trestných činů nebo představují bezpečnostní riziko, a to v souladu s právem EU a mezinárodními závazky, včetně plného dodržování zásady nenavracení. Komise úzce spolupracuje s

---

⁽⁴⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex); <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj/ces>.

⁽⁵⁰⁾ EU uzavřela dohody o zpětném přebírání osob s Hongkongem, Macaem, Šrí Lankou, Albánií, Ruskem, Ukrajinou, Severní Makedonií, Bosnou a Hercegovinou, Černou Horou, Srbskem, Moldavskem, Pákistánem, Gruzii, Arménií, Ázerbájdžánem, Tureckem, Kapverdami a Běloruskem a ujednání o zpětném přebírání osob s Afghánistánem, Gambií, Guineou, Bangladéšem, Etiopií a Pobřežím slonoviny. Povinnost zpětného přebírání vlastních státních příslušníků je také součástí dalších mezinárodních nástrojů, včetně dohod o partnerství a spolupráci a Samojské dohody se 77 africkými, karibskými a tichomořskými zeměmi.

členskými státy a spoléhá se také na podporu agentury Frontex v oblasti dobrovolných návratů prostřednictvím programu EU pro opětovné začleňování.

6. MOBILITA PRACOVNÍ SÍLY A TALENTŮ ZA ÚČELEM ZVÝŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI

V příštích letech se pravděpodobně prohloubí nedostatek kvalifikované pracovní síly a nedostatek pracovních sil, který je dán také dynamikou demografie, a zvýrazní se tak rostoucí potřeby našeho **trhu práce** v mnoha klíčových odvětvích a v různé míře v celé Unii⁽⁵¹⁾. Poptávka v klíčových oblastech, které jsou zásadní pro hospodářství EU a blahobyt občanů, od nejmodernějších oborů, jako je umělá inteligence, až po péči o naše nejmladší a nejstarší, bude i nadále růst. Nedávno vytvořená platforma Rezervoár talentů EU již identifikovala 42 profesí, v nichž se EU potýká s nedostatkem pracovních sil a dovedností, který omezuje evropský hospodářský potenciál, a kde může mobilita pracovních sil a talentů významně přispět.

Unie dovedností⁽⁵²⁾ se zabývá potřebou přilákat a udržet talenty ze třetích zemí a doplňuje tak opatření k aktivaci a zvyšování kvalifikace domácí pracovní síly, včetně státních příslušníků třetích zemí, kteří již v Unii pobývají. Mobilita pracovních sil a talentů je součástí hospodářského modelu EU, posiluje její **konkurenceschopnost**, řeší demografické výzvy a výzvy v oblasti dovedností⁽⁵³⁾ a podporuje inovace.

V příštích pěti letech by EU měla usilovat o to, aby se stala nejatraktivnějším místem v celosvětovém závodu o talenty a přivedla kvalifikovanou pracovní sílu od inovátorů, kteří jsou hnací silou technologického pokroku, až po pracovníky poskytující základní pečovatelské služby. Za tímto účelem musíme **zintenzivnit spolupráci s partnerskými zeměmi**, využívat mobilitu pracovních sil a talentů jako nástroj diplomacie v oblasti migrace i komplexních diplomatických a hospodářských vztahů s partnery a ve spolupráci s členskými státy zahájit nové a inovativní iniciativy na úrovni Unie s cílem přilákat pracovníky, kteří jsou vyškoleni a připraveni pro náš trh práce.

Přilákání pracovních sil a talentů musí být zároveň doplněno **schopností udržet si je**. Aby toho Unie dosáhla, potřebuje socioekonomické prostředí, které nejen usnadní integraci zahraničních pracovníků na trhu práce, ale také jim umožní začlenit se do naší společnosti a přispět k jejímu rozvoji.

Mobilita pracovních sil a talentů jako nástroj diplomacie v oblasti migrace

Přilákání a mobilita pracovní síly a talentů, jakož i vzdělávací a odborné cesty a cesty odborné přípravy se musí stát strategickým prvkem našich komplexních vztahů s partnerskými zeměmi. Rozšíření stávajících **Talentových partnerství** s Marokem, Tuniskem, Egyptem, Pákistánem a Bangladéšem a navázání nových partnerství je jen prvním krokem.

Kromě Talentových partnerství musí EU v rámci **komplexní spolupráce s partnerskými zeměmi** spojit priority v oblasti konkurenceschopnosti, a to po vzoru Paktu pro Středomoří. V tomto ohledu Komise od roku 2026 v Indii pilotně zřídí projekt European

---

⁽⁵¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Využívání talentů v evropských regionech“, [EUR-Lex – 52023DC0032 – CS – EUR-Lex](#).

⁽⁵²⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Unie dovedností; [EUR-Lex – 52025DC0090 – CS – EUR-Lex](#).

⁽⁵³⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Demografické změny v Evropě: soubor opatření, [EUR-Lex - 52023DC0577 – CS – EUR-Lex](#).

Legal Gateway Office v odvětví informačních a komunikačních technologií. Bude se jednat o jednotné kontaktní místo, které bude poskytovat podporu uchazečům z Indie pro mobilitu pracovních sil do EU. Na základě zkušeností získaných z tohoto pilotního projektu Komise plánuje rozšířit koncept projektu European Legal Gateway Office na další odvětví a partnerské země, včetně zemí zapojených do Talentových partnerství, a to jako doplněk k platformě Rezervoár talentů EU a s ohledem na strategické zájmy EU. Další spolupráce v oblasti mobility talentů by měla být podporována také v rámci strategie Global Gateway.

Unie a partnerské země mají společný zájem na podpoře mobility pracovních sil. Příprava pracovníků ze třetích zemí na vstup na evropský trh práce a jejich integrace do naší společnosti je však složitý úkol, který vyžaduje investice a úsilí na obou stranách. V zájmu zvýšení počtu kvalifikovaných pracovníků, kteří by mohli přijít pracovat do Unie a žít v ní, a při zkoumání modelů sdílení nákladů a rizik se soukromým sektorem bude Komise podporovat **odbornou přípravu a činnosti před vycestováním** uchazečů o zaměstnání ze třetích zemí a zajistí, aby měli správné technické, odborné, jazykové a kulturní dovednosti, a to i v rámci připravované Evropské strategie pro odborné vzdělávání a přípravu.

Komise rovněž více zapojí **průmysl a sociální partnery EU** do přípravy a provádění iniciativ vůči třetím zemím, neboť ti nejlépe znají dovednosti, které potřebují, a jsou hlavními příjemci politik mobility talentů. Komise má v úmyslu využít stávající fóra, jako je Platforma pro migraci pracovních sil, výbory pro kolektivní vyjednávání a průmyslové fórum a Fórum Evropského výzkumného prostoru, k podpoře zapojení průmyslu a zaměstnavatelů do přilákání talentů.

Klíčový význam pro řešení nedostatku pracovních sil a dovedností, jakož i pro zlepšení spolupráce s partnerskými zeměmi v dlouhodobém horizontu, bude mít platforma **Rezervoár talentů EU**⁽⁵⁴⁾, první nástroj na úrovni EU, který umožňuje zprostředkování zaměstnavatelů z EU zájemcům o práci v konkrétních odvětvích z třetích zemí. Komise se prioritně zaměřuje na vývoj IT platformy, aby byla platforma Rezervoár talentů EU zprovozněna v roce 2027. Pro naplnění jejího potenciálu bude nezbytné včasné zapojení a účast členských států.

Právní rámec vhodný pro mobilitu pracovních sil a talentů

Iniciativa „Zvolte si Evropu“⁽⁵⁵⁾ propaguje EU jako destinaci pro vysoce kvalifikované odborníky. Zdůrazňuje, že EU nabízí ideální prostředí pro talenty z celého světa, aby mohli rozvíjet výzkum a inovace.

Zároveň je **právní rámec pro mobilitu pracovních sil a talentů** do EU stále roztržštěný a dochází ke složité interakci mezi právními rámci EU a vnitrostátními právními rámci⁽⁵⁶⁾, což je pro talenty z celého světa obtížné.

To není v souladu s ambicemi EU. Bude třeba prozkoumat **zjednodušení a zrychlení** procesů pro přilákání státních příslušníků třetích zemí se silným inovačním potenciálem, jako jsou výzkumní pracovníci, studenti, kvalifikovaní pracovníci, zakladatelé startupů

⁽⁵⁴⁾ Vyberte si Evropu: EU je ideálním místem pro vaši vědeckou kariéru, https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_cs.

⁽⁵⁶⁾ Pravidla EU upravují podmínky vstupu a pobytu pro určité kategorie pracovníků (vysoce kvalifikovaní pracovníci, sezónní pracovníci a osoby převedené v rámci společnosti), studenty a výzkumné pracovníky, právo na sloučení rodiny a „dlouhodobý pobyt“. Právní předpisy EU rovněž stanoví jednotný postup – a jednotné povolení – pro pracovníky ze zemí mimo EU přijímané v rámci vnitrostátních systémů členských států. Pravidla EU se v současnosti nevztahují na jiné kategorie pracovních migrantů ani na osoby samostatně výdělečně činné.

nebo inovativní podnikatelé, a také pracovníci potřební pro nedostatkové profese v odvětvích, jako je péče, zdravotnictví, cestovní ruch nebo stavebnictví. Vízová strategie⁽⁵⁷⁾, přijatá společně s touto strategií, určila nové způsoby, jak zlepšit fungování stávajícího rámce pro přilákání talentů, mimo jiné prostřednictvím financování a doporučení Komise o přilákání talentů pro inovace⁽⁵⁸⁾, a prozkoumat možnosti zjednodušení a lepšího provádění právního rámce.

Jedna z hlavních překážek pro přilákání talentů je navíc spojená s **uznáváním a potvrzováním kvalifikací a dovedností státních příslušníků třetích zemí**. Cílem doporučení Komise o uznávání kvalifikací státních příslušníků třetích zemí⁽⁵⁹⁾ z roku 2023 bylo usnadnit vnitrostátní procesy uznávání. V praxi jsou však často tyto procesy stále zdoluhavé, zatěžující a roztržitěné napříč EU, a nejsou tak slučitelné s dynamickým hospodářským prostředím a potřebou rychle řešit nedostatek pracovní síly, s nímž se evropské podniky potýkají. V rámci balíčku v oblasti spravedlivé mobility pracovních sil z roku 2026 Komise zahájí Iniciativu pro přenositelnost dovedností, která bude zahrnovat případná nová pravidla pro uznávání a potvrzování kvalifikací a dovedností, čímž se postupy urychlí a zároveň se zachovají standardy kvality očekávané na evropském trhu.

Aby bylo možné využít potenciálu **poznatků o dovednostech**, jsou kromě přesných a včasných informací o dovednostech a situaci na trhu práce v EU a jejích členských státech a na základě zkušeností Evropské observatoře poznatků o dovednostech zapotřebí aktualizované informace o situaci na trhu práce v partnerských zemích, včetně jejich dovedností a kvalifikačních rámců, aby bylo možné je porovnat s dovednostmi a kvalifikacemi v EU. Za tímto účelem Komise plánuje dále prohloubit spolupráci s Evropskou nadací odborného vzdělávání (ETF) v oblasti mapování a porovnávání dovedností a kvalifikací v zemích zapojených do Talentových partnerství i mimo ně.

Boj proti nelegálnímu zaměstnávání, zneužívání a vykořisťování

Evropa potřebuje přilákat talenty, ale zároveň musí zintenzivnit boj proti nelegálnímu zaměstnávání a zneužívání pracovníků ze třetích zemí v EU. Mezi **hlavní příčiny nelegální migrace** patří nelegální zaměstnávání a neoprávněná práce, které jsou často spojeny s pracovním vykořisťováním, a je třeba je účinněji řešit, zejména v odvětvích, která jsou těmto rizikům více vystavena. Otevřenost Unie při získávání a udržování talentů by měla být spojena s nulovou tolerancí nelegálního zaměstnávání a vykořisťování migrujících pracovníků.

Komise v roce 2026 předloží stav provádění **směrnice o sankcích vůči zaměstnavatelům**⁽⁶⁰⁾ a v případě potřeby navrhne změny ke zvýšení její účinnosti.

Jak je zdůrazněno v Plánu pro kvalitní pracovní místa⁽⁶¹⁾, pracovníci ze třetích zemí jsou vystaveni vykořisťování, porušování bezpečnostních a zdravotních předpisů a nevyhovujícímu bydlení. Je třeba zintenzivnit kontroly a inspekce, aby bylo možné odhalovat a postihovat vykořisťující zaměstnavatele a chránit práva pracovníků ze třetích zemí. V rámci **revize mandátu Evropského orgánu pro pracovní záležitosti** v roce 2026

⁽⁵⁷⁾ COM(2026) 43.

⁽⁵⁸⁾ C(2026) 462.

⁽⁵⁹⁾ Doporučení Komise (EU) 2023/2611 ze dne 15. listopadu 2023 o uznávání kvalifikací státních příslušníků třetích zemí, C/2023/7700, Úř. věst. L, 2023/2611, 24.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2611/oj>.

⁽⁶⁰⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí; <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj/ces>.

⁽⁶¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Plán pro kvalitní pracovní místa (COM(2025) 944 final).

Komise přezkoumá, jak by tento orgán mohl lépe řešit problémy související se zneužíváním pracovních podmínek státních příslušníků třetích zemí.

Současně by lepší **prosazování**, rovněž s podporou posíleného mandátu Evropského orgánu pro pracovní záležitosti, mělo pomoci zajistit, aby ustanovení právních předpisů EU na ochranu práv migrujících pracovníků, včetně směrnice o sezónních pracovnících⁽⁶²⁾, směrnice o sankcích vůči zaměstnavatelům⁽⁶³⁾ a revidované směrnice o jednotném povolení⁽⁶⁴⁾, byla správně provedena a účinně uplatňována členskými státy.

Zlepšení integrace státních příslušníků třetích zemí

Integrace je právem i povinností. Je v zájmu Unie zajistit, aby migranti přicházející do EU mohli rychle a aktivně přispívat k rozvoji naší – a nyní i jejich – společnosti, ať už utíkají před konflikty, přicházejí jako pracovníci, připojují se ke svým blízkým nebo přicházejí jinými legálními cestami. Integrace je tedy oblastí, kde je na národní úrovni velmi důležitý **přístup „mezirezortní spolupráce“**. Ten je nezbytný pro sociální soudržnost, ale také pro konkurenceschopnost a hospodářskou dynamiku Evropy, která plně využívá všech dovedností a talentů. Je nutné, aby se migranti naučili jazyk hostitelského členského státu, porozuměli jeho kultuře a správním systémům, pracovali, platili daně a plně se zapojili do naší společnosti založené na evropských hodnotách. Důležitými aktéry při podpoře integračního procesu, který vyžaduje silné a ochotné zapojení ze strany migrantů i hostitelských společností, jsou komunity diaspor a organizace vedené migranty. V tomto ohledu je třeba migrantům poskytnout skutečnou příležitost k integraci. Na základě komplexního a meziodvětvového přístupu stanoveného v Akčním plánu pro integraci a začleňování a jeho přezkumu v polovině období⁽⁶⁵⁾ by měla být integrace podporována na všech úrovních správy a společnosti.

Komise bude i nadále podporovat **holistický přístup k propojování úsilí v rámci politik EU**, zejména v oblasti regionálního rozvoje, například v rámci Agendy EU pro města⁽⁶⁶⁾, Partnerství městské agendy v oblasti začleňování migrantů a uprchlíků⁽⁶⁷⁾ a nadcházející aktualizace Akčního plánu EU pro venkov⁽⁶⁸⁾. Pokud jde o zaměstnanost a integraci na trhu práce, státní příslušníci třetích zemí nadále přispívají k růstu v EU. Jejich plný potenciál na trhu práce EU zůstává nevyužit. Proto je zásadní, aby se dále zapojily služby zaměstnanosti, hospodářští a sociální partneři a další aktéři na trhu práce. Za tímto účelem bude pokračující dialog a spolupráce s nimi základem jakéhokoli významného úsilí o větší sladění migrační politiky a politiky trhu práce a o posílení začlenění migrantů na trh práce.

⁽⁶²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/36/EU ze dne 26. února 2014 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání jako sezónní pracovníci.

⁽⁶³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/52/ES ze dne 18. června 2009 o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 168, 30.6.2009, s. 24).

⁽⁶⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1233 ze dne 24. dubna 2024 o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě (přepřepované znění), PE/93/2023/REV/1 (Úř. věst. 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

⁽⁶⁵⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, Akční plán pro integraci a začleňování na období 2021–2027 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0758> a Pracovní dokument útvarů Komise, Přezkum Akčního plánu Komise pro integraci a začleňování na období 2021–2027 v polovině období, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52025SC0162>.

⁽⁶⁶⁾ https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/communications/2025/eu-agenda-for-cities-2025_cs.

⁽⁶⁷⁾ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/>.

⁽⁶⁸⁾ https://rural-vision.europa.eu/action-plan_cs.

Toto začleňování opatření na podporu integrace a začleňování státních příslušníků třetích zemí by mělo být dále zakotveno v širším a dlouhodobějším přístupu, který by rovněž přispíval k odpovídajícímu řízení vnitrostátních systémů vzdělávání, zdravotnictví a bydlení s podporou. **Financování ze strany Unie** by mělo v členských státech podporovat uplatňování přístupu „mezirezortní spolupráce“, pokud jde o integraci, a nabízet možnosti financování místním a regionálním orgánům, organizacím občanské společnosti a organizacím vedeným migranty. Celkově by tento dlouhodobější přístup k integraci státních příslušníků třetích zemí měl vycházet z výměn, které probíhají v různých sítích souvisejících s integrací⁽⁶⁹⁾, a práce pokračuje v rámci příslušných strategií⁽⁷⁰⁾.

7. STRATEGICKÉ VYUŽÍVÁNÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ A POSÍLENÍ PROVOZNÍ PODPORY

Návrh **víceletého finančního rámce** (VFR) na období 2028–2034, který předložila Komise, počítá s významným navýšením zdrojů určených na migraci a azyl a na mezinárodní spolupráci a zároveň posiluje pákový efekt Unie v oblasti spolupráce týkající se migrace.

Cílem návrhu VFR je poskytnout **potřebné finanční zdroje** také na podporu priorit stanovených v této strategii. Celkově se navrhuje věnovat na politiky v oblasti vnitřních věcí částku nejméně 81 miliard EUR na podporu řízení migrace a azylu, posílení vnitřní bezpečnosti, posílení hranic a vízovou politiku.

Pro účinnou **kontrolu a správu vnějších hranic** a zajištění bezpečnosti je v návrhu podpory Unie pro schengenský prostor, evropskou integrovanou správu hranic a společnou vízovou politiku stanoveno finanční krytí ve výši 15,4 miliardy EUR. Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (NSHV) na programové období 2021–2027 v současné době poskytuje celkem 5,97 miliardy EUR na podporu evropské integrované správy hranic v členských státech⁽⁷¹⁾. Výrazné navýšení zdrojů by umožnilo podpořit priority stanovené v této strategii, včetně digitalizace správy hranic, integrace nových technologických řešení, jakož i vybavení a infrastruktury.

Pokud jde o podporu Unie v oblasti **azylu, migrace a integrace**, Komise navrhla částku ve výši přibližně 12 miliard EUR oproti přibližně 7,84 miliardám EUR, které mají členské státy v současné době k dispozici na programové období 2021–2027⁽⁷²⁾ pro Azylový, migrační a integrační fond, a téměř 3 miliardy EUR pro Evropský fond pro regionální rozvoj na integraci marginalizovaných komunit, včetně osob přistěhovaleckého původu. Cílem tohoto rozpočtu je posílit solidaritu a spravedlivé sdílení odpovědnosti mezi členskými státy a podpořit zejména rychlejší vyřizování žádostí o mezinárodní ochranu, a to i na vnějších hranicích, účinnější navracení, jakož i přilákání talentů a včasnou integraci státních příslušníků třetích zemí. V rámci plánů národního a regionálního partnerství přispěje Evropský sociální fond k podpoře sociálního začleňování a socioekonomické integrace státních příslušníků třetích zemí.

V příštím VFR bude podpora členských států prováděna prostřednictvím **přístupu založeného na výkonnosti** v rámci plánů národního a regionálního partnerství. Při

---

⁽⁶⁹⁾ Evropská integrační síť, skupina odborníků pro názory migrantů v oblasti migrace, azylu a integrace, Evropské fórum pro migraci.

⁽⁷⁰⁾ Strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025, Strategie pro rovnost LGBTIQ+ osob na období 2026–2030 a Strategie pro boj proti rasismu na období 2026–2030.

⁽⁷¹⁾ Tato částka zahrnuje původně dohodnuté přiděly členským státům, převody členských států z jiných fondů a doplnění prostředků z tematického nástroje NSHV členským státům.

⁽⁷²⁾ Tato částka zahrnuje původně dohodnuté přiděly členským státům, převody členských států z jiných fondů a doplnění prostředků z tematického nástroje AMIF členským státům.

vypracovávání plánů národního a regionálního partnerství by členské státy měly zajistit, aby se financování týkalo zjištěných politických výzev, včetně oblasti řízení azylu a migrace, navrácení a mobility pracovních sil.

Návrh VFR na období 2028–2034 navíc zvyšuje soudržnost, konzistentnost a doplňkovost mezi vnitřním a vnějším rozměrem politiky. Návrh **nařízení o nástroji Globální Evropa** ⁽⁷³⁾ s navrhovaným finančním krytím 200 miliard EUR byl navržen tak, aby odpovídal strategičtějšímu, více hodnotově orientovanému a účinnějšímu přístupu k rozšíření a mezinárodním partnerstvím v souladu se strategickými zájmy EU, včetně jejich cílů v oblasti migrace. Tento strategičtější přístup k využívání finančních prostředků by se měl odrazit i ve způsobech programování a provádění tohoto nástroje, aby se zvýšila soudržnost a účinnost. Návrh Komise dále posiluje strategický přístup k poskytování finančních prostředků s cílem podnítit posílenou spolupráci v oblasti migrace a zpětného přebírání osob.

Pomoc členským státům poskytují příslušné **agentury EU**, zejména Frontex, EUAA, eu-LISA, Europol, Eurojust a FRA. Tato pomoc zahrnuje provozní a soudní podporu, poradenství, školení nebo provozní řízení rozsáhlých informačních systémů. Tuto část práce doplňuje přímá operativní podpora členským státům s cílem dále rozvíjet a posilovat jejich vnitrostátní kapacity. Agentury již nyní poskytují členským státům klíčovou podporu při řízení migrace, příštích pět let však bude příležitostí k posílení nástrojů, které mají agentury k dispozici, a podpory, kterou na požádání členským státům poskytují, zejména s ohledem na uvedení Paktu o migraci a azylu do praxe.

Pokud jde o **agenturu Frontex**, Komise plánuje v roce 2026 na základě posouzení dopadů a po konzultacích s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami předložit revizi jejího zřizovacího nařízení. Při přípravě návrhu Komise prozkoumá, jak nejlépe doplnit zdroje členských států nejen z hlediska množství, ale i kvality úkolů, a přispět tak k posílení společných hranic v souladu s přístupem integrované správy hranic. Návrh by rovněž mohl posílit pravidla týkající se úkolů agentury Frontex, jejího nasazení, spolupráce se třetími zeměmi a její struktury a řízení.

Agentura **EUAA** bude i nadále hrát důležitou roli v podpoře členských států při provádění paktu, mimo jiné prostřednictvím podpory sblížení azylových postupů a poskytováním operativní a technické podpory. Důležitým krokem vpřed bude také zprovoznění monitorovacího mechanismu v průběhu roku 2026, který podpoří operativní a technické uplatňování azylových pravidel členskými státy. Aby bylo zajištěno, že agentura bude dobře vybavena pro plnění svých úkolů, zváží Komise po vyhodnocení mandátu agentury EUAA případnou potřebu změnit zřizovací nařízení agentury, a to i na podporu vnějších politik.

Pro realizaci této digitální transformace bude i nadále klíčová agentura **eu-LISA**, která je agenturou EU pro řízení rozsáhlých informačních systémů. Návrh VFR proto počítá s výrazným navýšením zdrojů, aby agentura získala prostředky nezbytné k vývoji a zprovoznění všech součástí rozsáhlých informačních systémů, které spadají do její působnosti.

Při revizi mandátu **Europolu** v roce 2026, která bude vycházet z hodnocení a posouzení dopadů a z konzultací s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami, se rovněž zváží, jak posílit operativní, analytické a technologické podpůrné kapacity této agentury, aby byla umožněna účinná operativní spolupráce jak uvnitř agentury, tak s partnerskými zeměmi. Po přijetí pozměněného nařízení o Europolu, kterým se zřizuje Evropské centrum

---

⁽⁷³⁾ Návrh Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí nástroj Globální Evropa; [EUR-Lex – 52025PC0551 – CS – EUR-Lex](#).

pro boj proti převaděčství, bude Europol hrát ještě významnější úlohu při odhalování a rozbíjení zločineckých sítí, které stojí za převaděčstvím migrantů.

Agentura **Eurojust** buduje své kapacity pro spolupráci s jurisdikcemi po celém světě, aby mohla lépe bojovat proti organizovaným zločineckým skupinám zapojeným do převaděčství migrantů a dalších trestných činů. Dohody týkající se justiční spolupráce v trestních věcech podepsané v roce 2025 s Libanem i Egyptem jsou dobrým příkladem, který lze napodobit s dalšími partnerskými zeměmi.

Aby se co nejlépe využil komplexní přístup k diplomacii v oblasti migrace, měla by se **operativní podpora, kterou** mohou **agentury EU** nabídnout partnerským zemím v souladu se svými současnými nebo budoucími mandáty, využívat strategičtěji. Aby bylo možné partnerským zemím nabídnout komplexní balíček podpory a zajistit soudržné zapojení Unie, měly by agentury EU v úzké spolupráci s Komisí lépe koordinovat své působení na partnerské země a související dohody a pracovní ujednání. Podpora a posílení operativní spolupráce agentur EU s příslušnými vnitrostátními orgány by měla být součástí operativních opatření a závazků v rámci diplomacie EU v oblasti migrace.

8. ZÁVĚR

Tato první Evropská strategie pro řízení azylu a migrace potvrzuje odhodlání Unie vybudovat a zavést migrační rámec, který bude účinný, založený na právech, spravedlivý a přizpůsobivý a který splní očekávání občanů ohledně dobře řízené a perspektivní politiky. Podporuje odolnou a asertivní Evropskou unii na světové scéně a zůstává přizpůsobivá vývoji na našem kontinentu i mimo něj. Slouží jako kompas pro činnost EU s jasnými cíli a prioritami činnosti, strategickým využitím dostupných zdrojů a operativní podporou.

Migrační a azylová politika, která je spravedlivá, pevná a věrná evropským hodnotám, je společnou odpovědností a její naplnění bude vyžadovat politické odhodlání a úzkou spolupráci mezi Evropským parlamentem a Radou, členskými státy, agenturami EU, mezinárodními partnery a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Komise spoléhá na podporu všech aktérů, kteří se budou podílet na realizaci cílů této strategie a společně se budou snažit zabránit nelegální migraci a ztrátám na životech při nebezpečných cestách, chránit osoby prchající před válkou a pronásledováním a podporovat příchod talentů do EU, aby se zvýšila konkurenceschopnost našich ekonomik.